നോർത്തേൺ റീജിയൺ, പാലക്കാട് എന്നീ സർക്കിൾതല ഓഫീസുകളിലും നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. അവശേഷിക്കുന്ന 10 സർക്കിൾ/റീജിയൺതല ഓഫീസുകളിൽ ഇ-ഓഫീസ് സംവിധാനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള എല്ലാ സജ്ജീകരണങ്ങളും പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടുള്ളതും, 2021 ഒക്ടോബർ മാസം മുതൽ ഇ-ഓഫീസ് സംവിധാനം നടപ്പിലാക്കുന്നതുമാണ്. ഡിവിഷൻ തലത്തിൽ ഇ-ഓഫീസ് സംവിധാനം നടപ്പിലാക്കുവാനുള്ള പ്രാരംഭ പ്രവർത്തനങ്ങൾ (KSWAN Connectivity, കമ്പ്യൂട്ടറുകൾ ലഭ്യമാക്കൽ) നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. അവ പൂർത്തിയാക്കി 2022 ഓഗസ്റ്റ് 15-ന് ഡിവിഷൻ തലത്തിലും ഇ-ഓഫീസ് സംവിധാനം നടപ്പിലാക്കാനാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

വനൃജീവി ആക്രമണം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ

169(915) <u>ശ്രീ. എം. രാജഗോപാലൻ</u>: താഴെ കാണന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് വനം-വന്യജീവി വകപ്പമന്ത്രി സദയം മറുപടി നൽകമോ:

(എ) കാസർഗോഡ് ജില്ലയിലെ മലയോര മേഖലകളിൽ വ്യാപകമായ തോതിലുള്ള വന്യജീവി ആക്രമണം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനായി നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടോ?

സ്വീകരിച്ചിട്ടണ്ട്.

(ബി) വന്യമൃഗശല്യം യഥാസമയം അറിയുന്നതിനം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനം വൈൽഡ് വാച്ച് എന്ന മൊബൈൽ ആപ്പിന്റെ പ്രവർത്തനം വിശദീകരിക്കാമോ?

വൈൽഡ് ലൈഫ് ട്രസ്റ്റ് ഓഫ് ഇന്ത്യ, ഡേവിഡ് ഷെപ്പേർഡ് വൈൽഡ് ലൈഫ് ഫൗണ്ടേഷന്റെ സഹായത്തോടുക്ടി അമൽ ജ്യോതി എഞ്ചിനീയറിംഗ് കോളേജിലെ എഞ്ചിനീയറിംഗ് വിദ്യാർത്ഥികളുടെ സഹകരണത്തോടെ മന്മഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിന് തയ്യാറാക്കിയ ഒരു മൊബൈൽ ആപ്പാണ് വൈൽഡ് വാച്ച്. ഈ സംവിധാനം വൈൽഡ് ലൈഫ് ട്രസ്റ്റ് ഓഫ് ഇന്ത്യ ശബരിമല തീർത്ഥാടന പാതയിൽ ടെസ്റ്റിംഗ് നടത്തുക മാത്രമാണുണ്ടായിട്ടുള്ളത്. ഈ മൊബൈൽ ആപ്പ് ഇൻസ്റ്റാൾ ചെയ്ത മൊബൈലുമായി പരിശീലനം ലഭിച്ച ആളുകൾ തീർത്ഥാടന പാതയിൽ നിലയുറപ്പിക്കുകയും ഏതെങ്കിലും വന്യജീവിയെ പാതയുടെ അടുത്ത് കണ്ടെത്തുമ്പോൾ അവയുടെ ചിത്രം അടക്കമുള്ള സന്ദേശം ഇതിനായുള്ള കൺട്രോൾ റൂമിലേയ്ക്ക് കൈമാറുന്നു. ഇത് വിശകലനം ചെയ്ത് കൺട്രോൾ റൂമിൽനിന്നും മുന്നറിയിപ്പ് സന്ദേശം നൽകന്നു. ഇത്മായി ബന്ധിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഫെൻസ് മോണിറ്ററിംഗ് മോഡ്യൂൾ ഉപയോഗിച്ച് സൗരോർജ്ജ വേലിയിലെ വോൾട്ടേജ് വ്യതിയാനം നിരീക്ഷിച്ച് വന്യജീവികൾ വേലി തകർത്ത് കടന്നിട്ടുണ്ടോയെന്ന് കണ്ടു പിടിക്കുന്നതിനും സാധിക്കുന്നതാണ്. ഈ ആപ്ലിക്കേഷൻ കേരളത്തിൽ ഉപയോഗിച്ച് ഇടങ്ങിയിട്ടില്ല.

(സി) വന്യമൃഗ ശല്യം രൂക്ഷമായ സ്ഥലങ്ങളിൽ സൗരോർജ്ജ വേലി ഉൾപ്പെടെയുള്ള പദ്ധതികൾ വ്യാപിപ്പിക്കുമോ?

കാസർഗോഡ് ജില്ലയിൽ വന്യമൃഗശല്യം രൂക്ഷമായ സ്ഥലങ്ങളിൽ 52.32 കി.മീ. സൗരോർജ്ജ വേലികൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിന് പുറമെ 3.7 കി.മീ. ആന പ്രതിരോധ കിടങ്ങുകളും 1.45 കി.മീ. ആനപ്രതിരോധ മതിലുകളും സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. അടുത്ത രണ്ട് സാമ്പത്തിക വർഷങ്ങളിൽ ഫണ്ടിന്റെ ലഭ്യതയന്മസരിച്ച് 10 കി.മീ. സൗരോർജ്ജവേലി നിർമ്മാണവും 10 കി.മീ. ആനപ്രതിരോധ കിടങ്ങിന്റെ നിർമ്മാണവും ലക്ഷ്യമിടുന്നുണ്ട്. വന്യമൃഗശല്യം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനായി 6 പഞ്ചായത്തുകളിൽ ജനജാഗ്രതാ സമിതികൾ രൂപീകരിച്ച് പ്രവർത്തിച്ച് വരുന്നുണ്ട്.

ഭ്രമി നഷ്ടപരിഹാരം നൽകി ഏറ്റെടുക്കുവാൻ പദ്ധതി

170(916) <u>ശ്രീ. എ. സി. മൊയ്തീൻ</u>: താഴെ കാണന്ന ചോദ്യത്തിന് വനം-വന്യജീവി വകപ്പമന്ത്രി സദയം മറുപടി നൽകമോ:

വന്യജീവികളുടെ ആക്രമണംമൂലം ബുദ്ധിമുട്ടുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ ഭൂമി നഷ്ട പരിഹാരം നൽകി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ടോ; എങ്കിൽ വിശദമാക്കാമോ?

ഉണ്ട്. വന്യജീവികളുടെ ആക്രമണംമൂലം ബുദ്ധിമുട്ടുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ ഭൂമി നഷ്ടപരിഹാരംനൽകി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് റീബിൽഡ് കേരള ഡെവലപ്മെന്റ് പദ്ധതി, കിഫ്ബി ഫേസ്-II എന്നീ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു. കേരളത്തിലെ വനത്തിനളളിൽ താമസിക്കുന്ന ആദിവാസി ഇതര നഷ്ടപരിഹാരം നൽകി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് 14-11-2019-ലെ ജി.ഒ. (ആർ.റ്റി.) 483/ 2018/പി&ഇ.എ നമ്പർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം റീബിൽഡ് കേരള ഡെവലപ്മെന്റ് പദ്ധതി, 23-1-2020-ലെ ജി.ഒ. (എം.എസ്.) 2/2020/വനം, 2-8-2021-ലെ ജി.ഒ. (എം.എസ്.)12/2021/വനം എന്നീ ഉത്തരവുകൾ പ്രകാരം കിഫ്ബി പദ്ധതിക്കും അനമതി ലഭിച്ചിട്ടണ്ട്. റീബിൽഡ് കേരള ഡെവലപ്മെന്റ് പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടു ത്തിയിട്ടുള്ള ഒരു പ്രധാന പദ്ധതിയാണ് സ്വകാര്യ സെറ്റിൽമെന്റകളുടെ പുനരധിവാസം. സ്വയം സന്നദ്ധമാകുന്ന ഒരു അർഹമായ കുടുംബത്തിന് 15 ലക്ഷം രൂപ എന്ന നിരക്കിൽ നൽകി റീബിൽഡ് കേരള ഡെവലപ്മെന്റ് പദ്ധതിക്ക് കീഴിൽ 4 വനം ഡിവിഷനകളിലായി 22 സെറ്റിൽമെന്റകളിലായി 677 ആദിവാസി ഇതര കടുംബങ്ങളടെയും കിഫ്ബി ഫെയ്സ്-II പദ്ധതിയിൽ 3 വനം ഡിവിഷനകളിലെ 10 സെറ്റിൽമെന്റകളിലായി 501 ആദിവാസി ഇതര കുടുംബങ്ങളെയും വനത്തിന് പുറത്തേക്ക് മാറ്റി പാർപ്പിക്കുന്നതാണ് പദ്ധതിയിലൂടെ ലക്ഷ്യമാക്കുന്നത്. റീബിൽഡ് കേരള ഡെവലപ്മെന്റ് പദ്ധതിക്ക് കീഴിലുളള സ്വകാര്യ സെറ്റിൽമെന്റകളുടെ